

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116201306
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5116201306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcov: 1/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. B. XX, XXX XX G., 2/ Y. F., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. B. XX, XXX XX G., žalobcovia 1/, 2/ zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Ľubošom Petrovským, advokátom so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, IČO: 42 111 536, proti žalovanému: Comid, s. r. o., so sídlom Lysica 203, 013 05 Lysica, IČO: 47 407 361, zastúpenému splnomocneným zástupcom JUDr. Martinom Olosom, advokátom so sídlom Karola Kašjaka 1, 013 13 Rajecké Teplice, IČO: 42 055 148, o zaplatenie sumy 591,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2C/15/2016-119 zo dňa 27. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne sumu 591,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 591,60 eur od 01. 05. 2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, oproti povinnosti žalobcov 1/, 2/ vydať žalovanému predmet kúpy - sporák PROFESIONAL Classic 10KW, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovia 1/, 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 2C/15/2016-119 zo dňa 27. 07. 2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 591,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 591,60 eur od 01. 05. 2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť vrátiť žalovanému predmet kúpy, a to sporák PROFESIONAL Classic 10KW do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobcom 1/, 2/ trovy konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. V odôvodnení konštatoval, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 591,60 eur spolu s úrokom z omeškania, ktorá suma predstavuje kúpnu cenu sporáka PROFESIONAL Classic 10KW, ktorý im žalovaný dodal na základe objednávky zo dňa 05. 10. 2014. Kúpna zmluva bola uzavretá na diaľku, od ktorej kúpnej zmluvy odstúpili pre porušenie povinností žalovaného ako predávajúceho spočívajúcej v riadnom informovaní o práve odstúpiť od zmluvy, podmienkach, lehote a postupe pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy. Od kúpnej zmluvy odstúpili dňa 25. 03. 2015, ktoré odstúpenie žalovaný prevzal dňa 13. 04. 2015. Dňa 22. 04. 2015 poslali sporák žalovanému, ktorý ho však odmietol prevziať.

3. Žalovaný žiadal žalobcu zamietnuť, majúci zato, že na odstúpenie od kúpnej zmluvy nebol daný právny dôvod. Podľa žalovaného všeobecné obchodné podmienky zverejnené na webstránke spoločnosti v čase objednávky obsahovali zákonnú lehotu, a teda odstúpenie od kúpnej zmluvy je neplatné. Konanie žalobcov považoval za účelové, nakoľko si objednali sporák, tento dlhodobou používali a následne sa snažili vyhľadať formálne dôvody na vrátenie celej kúpnej ceny.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobcovia na základe objednávky č. 201031393 zo dňa 05. 12. 2014 so žalovaným ako predávajúcim uzatvorili kúpnu zmluvu, na základe ktorej im žalovaný po zaplatení kúpnej ceny dodal sporák PROFESIONAL Classic 10KW, celková cena v tom čase bola vyrátaná na sumu 615,60 eur. Kúpna zmluva bola medzi sporovými stranami uzavretá na diaľku. Odstúpením od kúpnej zmluvy spísanej dňa 25. 03. 2015 žalobcovia odstúpili od kúpnej zmluvy z dôvodu, že žalovaný si nesplnil svoju povinnosť riadne informovať spotrebiteľov o ich práve a o ich možnosti odstúpiť od zmluvy.

5. Z obchodných a reklamačných podmienok autorizovaného predajcu Oravakrb zo dňa 18. 03. 2015 mal súd preukázané, že v rozhodujúcej dobe v bode 4. Storno objednávky bolo uvedené právo zákazníka odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 7 pracovných dní odo dňa prevzatia tovaru.

6. Aplikujúc ust. § 7 ods. 1, 2, 3, 5, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 102/2014 Z. z.“) súd žalobe žalobcov vyhovel. Súd mal za nepochybné, že žalovaný žalobcov nesprávne informoval o možnosti odstúpiť od uzavretej zmluvy keď uviedol, že tak môžu urobiť v lehote 7 pracovných dní, i keď táto bola 14 dní. Žalovaný teda nesplnil správne svoju informačnú povinnosť o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy podľa § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z.

7. Obranu žalovaného, že žalobcovia v rámci konania použili obchodné podmienky staršieho dáta, ktoré sú uvádzané na webových stránkach, súd vyhodnotil ako účelovú, keď žalovaný nepreukázal, že žalobcov poučil správne o práve odstúpiť od zmluvy. Žalobcovia sa snažili vrátiť tovar žalovanému, tento ho však odmietol prevziať. Žalobcovia si tak splnili všetky povinnosti, ktoré im vyplynuli zo zákona č. 102/2014 Z. z.

8. Súd zároveň uviedol, že v priebehu konania pripustil zmenu žaloby v tom zmysle, že okrem povinnosti žalovaného uhradiť žalobcom istinu, bolo povinnosťou žalobcov vrátiť žalovanému predmet kúpy, a to vzhľadom na ust. § 457 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia sa teda domáhali istiny 591,60 eur, ktorú im bude povinný žalovaný vrátiť a zároveň v rámci synalagmatického záväzku budú musieť žalobcovia vrátiť žalovanému predmet kúpy, a to sporák PROFESIONAL Classic 10KW.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalobcom, ktorí mali plný úspech vo veci, priznal trovy konania v rozsahu 100 %.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v zamietnutí žaloby.

11. Žalovaný v odvolaní namietal rozpor skutkových záverov súdu s obsahom spisu, čiastkovými zisteniami súdu z jednotlivých vykonaných dôkazov, ako aj s ustálenou judikatúrou. Rozsudok okresného súdu je podľa žalovaného zaťažený tiež vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti, nakoľko súd nevysvetlil presne dôvody svojho rozhodnutia a ako konkrétne aplikoval hmotné právo, dokonca hmotné právo zmätočne aplikoval, resp. ho neaplikoval vôbec. Okresný súd zamľal rad dôkazov a skutočností vyvracajúcich dôvodnosť žaloby a nijak sa s týmito dôkazmi nevyporiadal. Súd mu napokon nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Žalovaný uviedol, že na odstúpenie od zmluvy o kúpe sporáka niet právneho dôvodu. Žalobcovia ako dôkaz zaslali nimi vytlačené obchodné podmienky, ktoré sú však starou verziou obchodných podmienok pravdepodobne stiahnutej cez internetový vyhľadávač. Tieto všetky dôkazy (t. j. všetky verzie obchodných podmienok predložené žalobcami) v konaní poprel, nakoľko sú nesprávne a objektívne a nie sú relevantné na preukázanie žalobcami tvrdných skutočností. Ide pritom o súkromné listiny vyprodukované, zadovážené a predložené samotnými žalobcami. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 199/2005 (R 14/2010), v zmysle ktorého pri súkromnej listine stačí formálne popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť súkromnou listinou preukázané. Poukázal tiež na rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 13/2009, v zmysle ktorého pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

13. Uviedol, že po novelizácii príslušnej právnej úpravy spoločnosť Comid, s. r. o., zmenu zákonnej lehoty na 14 dní ihneď premietla do obchodných podmienok, ktoré sú zverejnené na webstránke spoločnosti. V čase objednávky všeobecné obchodné podmienky obsahovali správnu zákonnú lehotu.

Z uvedených dôvodov bolo odstúpenie od kúpnej zmluvy neplatné. Ak žalobcovia tvrdili opak, bolo potrebné z ich strany jasne preukázať obsah zdrojového kódu webstránky v elektronickej forme v čase vykonania objednávky, nie iba predložiť nimi vyprodukované a vytlačené listiny, ktorých vznik, pôvod a hodnovernosť nie je možné vo vzťahu k časovým údajom overiť a preukázať. Žalobcovia však v danom smere neprodukovali a ani nenavrhlí žiaden relevantný dôkaz, napr. znalecký posudok alebo odborné vyjadrenie znalca.

14. Je nesporné, že sporák žalobcovia užívali dlhší čas, podstatne ho opotrebovali (čím ho nie je možné ďalej predať ako nový tovar) a vôbec nenamietali uvedené skutočnosti. Konanie žalobcov považoval za účelové, nakoľko si objednali sporák, tento dlhodobo používali a následne sa snažili vyhľadávať rôzne špekulatívne formálne dôvody na vrátenie celej kúpnej ceny.

15. V ďalšom uviedol, že ak by aj žalobcom prislúchalo hmotné právo, čo od počiatku popiera, žalovali od počiatku vadne a nesprávne a ich petitu nebolo možné vyhovieť v dôsledku synalagmatického plnenia a obsahu hmotnoprávneho vzťahu. Žalobcovia až na pojednávaní 27. 07. 2020, t. j. po cca 4 rokoch vedenia konania, zmenili petit žaloby a uplatnili nárok formálne správnym spôsobom. Keďže žalobcovia pôvodne v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadrili a súd bol viazaný ich žalobným návrhom (§ 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), nemohla byť ich žaloba úspešná. Za daného skutkového stavu nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Občianskeho zákonníka a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia. Žalovaný v tejto súvislosti namietal, že okresný súd v rozsudku uviedol výrok úplne samostatne a nie podmienene, čo nezodpovedá synalagmatickému plneniu a obsahu hmotnoprávneho vzťahu.

16. Pri zmene petitu žalobcovia uplatnili v júli 2020 iný petit a nárok vyplývajúci z hmotného práva. Súd tak rozhodol o novom petite a novom (inom, t. j. synalagmatickom nároku sporových strán), ktorý však bol na súde žalobcami uplatnený po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby a súčasne aj trojročnej objektívnej premlčanej doby. Na pojednávaní preto vzniesli námietku premlčania, pričom súd sa tejto v písomnom odôvodnení nijak nevenoval.

17. Žalovaný poukázal na to, že v priebehu konania namietal aj aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu 1/, nakoľko tento nebol kupujúcim a nebol zmluvnou stranou. Skutočnosť, že predmet kúpy sa stal vlastnícky súčasťou masy BSM ex lege automaticky neznamená aj to, že manžel, ktorý neuzavrel kúpnu zmluvu, sa dodatočne stal zmluvnou stranou a kupujúcim. Súd sa vznesenej námietke aktívnej legitímácie žalobcu 1/ nijak nevenoval.

18. Žalovaný napokon nesúhlasil s postupom súdu, ktorý po dlhodobej nečinnosti napriek zmene žaloby na pojednávaní dňa 27. 07. 2020 začal a pokračoval tak, akoby k žiadnej zmene žaloby žalobcami nedošlo a až ku koncu pojednávania informoval o zmene žaloby, pripustil jej zmenu a taktiež čisto formálne oboznámil, že žalobcovia predložili nové dôkazy, ktoré mu relevantne riadnym spôsobom nedoručil. Dokiaľ však súd nerozhodne o uplatnenej zmene žaloby, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnej žalobe. Takýmto nesprávnym procesným postupom mu súd znemožnil ako žalovanej strane uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

20. Nesúhlasili s tvrdením žalovaného, že nimi predložené obchodné podmienky sú starou verziou stiahnutou cez prehliadač. Podľa nich cez prehliadač google nie je možné stiahnuť žiadnu staršiu, či inú verziu obchodných podmienok, ako sú v súčasnosti na stránke žalovaného.

21. Podľa žalobcov si žalovaný nesprávne vykladá aj judikát R 14/2010, ktorým argumentuje. Podľa žalobcov ak žalovaný popiera, že sa v prípade nimi predložených obchodných podmienok jedná o obchodné podmienky zverejnené na jeho webstránke v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy, resp. v čase odstúpenia od kúpnej zmluvy, tak mal uviesť aké obchodné podmienky boli v tom čase na jeho webstránke, kedy presne došlo k ich zmene po novelizácii právnej úpravy odstúpenia od zmluvy. Tieto skutočnosti mal následne aj preukázať, nakoľko ide o jeho webstránky, jeho obchodné podmienky, ku ktorým nemajú prístup. Ako uvádza i žalovaný, nemožno spravodlivo žiadať preukázanie neexistencie určitej skutočnosti, preto nemôžu preukázať, že obchodné podmienky, ktoré boli v súlade so zákonom, neboli na stránke žalovaného. Žalovaný nesie bremeno tvrdenia, ale aj bremeno dôkazu svojho tvrdenia.

22. Žalobcovia ďalej uviedli, že žiadny zdrojový kód webstránky ani znalecké dokazovanie nie je spôsobilé preukázať kedy došlo k zmene obchodných podmienok na stránkach žalovaného, pretože tieto údaje sa neukladajú na serveroch providera žalovaného. Jediný, kto by vedel túto skutočnosť preukázať, je žalovaný. Jediný dôkaz, ktorý je spôsobilý preukázať aká verzia obchodných podmienok bola na webstránkach žalovaného v minulosti je archív <, ktorý ukladá a archivuje časové verzie tej istej stránky.

Tieto dôkazy boli súdu predložené v listinnej podobe ako aj v podobe elektronickej, v podobe odkazu na webstránku.

23. Žalobcovia popreli tiež tvrdenie žalovaného, že sporák dlhší čas používali a podstatne ho opotrebovali, keď táto skutočnosť zároveň nemá žiaden vplyv na ich právo odstúpiť od zmluvy.

24. K námietke premlčania uviedli, že žalobou si uplatňovali od počiatku ten istý nárok, ako tomu bolo aj po zmene petitu. Nešlo o nový petit, ale o doplnený petit, preto je námietka premlčania nedôvodná. K zmene petitu došlo z opatrnosti, s ohľadom na judikatúru súdov, avšak majú zato, že si svoju povinnosť vrátiť tovar splnili, resp. preukázali, že sú pripravení plniť, čo vyplýva z dokladu o preprave priloženého k žalobe. Bol to žalovaný kto odmietol plniť a tiež prevziať plnenie z ich strany - doručovaný tovar.

25. Nesúhlasili ani s námietkou o nedostatku vecnej legitímácie žalobcu 1/, keď jeho aktívna legitímácia vyplýva z ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nakoľko bol tovar nadobudnutý počas trvania manželstva, ide o spoločnú vec, a teda z právnych úkonov tejto veci sa týkajúcich sú oprávnení spoločne a nerozdielne.

26. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov (v tzv. replike) nesúhlasil s tvrdením žalobcov, že jediný dôkaz, ktorý je spôsobilý preukázať aká verzia obchodných podmienok bola na jeho webstránkach je webový archív, nakoľko obsah webstránky v danom čase je možné preukázať jedine znaleckým dokazovaním, kedy znalec preskúma obsah servera, na ktorom bola webstránka umiestnená. Takýto dôkaz žalobcovia nenavrhli ani nepredložili. Žalobcovia si sami zadovážili, spracovali a následne upravili a transformovali dôkaz, ktorého samotný pôvod nie je overiteľný. Aj preto hodnovernosť a správnosť tohto dôkazu namietol, nakoľko nezodpovedá realite, pričom žalobcovia na túto dôkaznú situáciu nijak nereagovali. Od počiatku súdneho konania uvádzal, že po novelizácii príslušnej právnej úpravy zmenu zákonnej lehoty na 14 dní ihneď premietol do obchodných podmienok, ktoré sú zverejnené na webstránke spoločnosti a v čase objednávky tak bola uvedená správna zákonná lehota na odstúpenie od zmluvy. Žalobcovia v konaní a v žalobe ťažiskovo tvrdili, že v čase objednávky mala byť ním uvedená iná, nesprávna lehota, čo však nepreukázali.

27. Žalobcovia podľa žalovaného opomínajú, že nesú dôkazné bremeno, hoc sú spotrebiteľmi. Bolo potrebné z ich strany jasne preukázať obsah zdrojového kódu webstránky v elektronickej forme v čase vykonania objednávky, nie iba predložiť nimi vyprodukované a vytlačené listiny, ktorých vznik, pôvod a hodnovernosť nie je možné vo vzťahu k časovým údajom overiť a preukázať. Žalobcovia však v danom smere neprodukovali a ani nenavrhli žiaden relevantný dôkaz, napr. znalecký posudok alebo odborné vyjadrenie znalca, na pojednávaní dokonca ani nenavrhli vykonať dôkaz oboznámením sa s obsahom webstránky webového archívu.

28. Žalovaný opätovne poukázal na to, že žalobcovia od počiatku žalovali nesprávne a ich petitu súd nemohol vyhovieť v dôsledku synalagmatického plnenia a obsahu hmotnoprávneho vzťahu. Žalobcovia až na pojednávaní dňa 27. 07. 2020 zmenili petit žaloby a uplatnili nárok formálne správnym spôsobom, avšak tento bol uplatnený po uplynutí premlčacej doby. Rovnako žalovaný zopakoval i námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu 1/.

29. Žalobcovia vo vyjadrení k replike (v tzv. duplike) zopakovali, že žalovaný nesie bremeno tvrdenia a tiež dôkazné bremeno, ak tvrdí, že po novelizácii právnej úpravy zmenu premietol do obchodných podmienok na webstránke. Takýto dôkaz však nepredložil.

30. Pokiaľ ide o dôkaz oboznámením sa s obsahom webstránky webového archívu, uvedený dôkaz navrhli podaním zo dňa 25. 07. 2020.

31. K námietke premlčania uviedli, že sa premlčuje nárok, nie petit. Nárok na vrátenie kúpnej ceny bol riadne a včas uplatnený. Žalobou si uplatňovali od počiatku ten istý nárok ako tomu bolo aj po zmene petitu, preto nemôže byť premlčaný.

32. Pokiaľ ide o vecnú legitímáciu, predmet kúpy sa stal súčasťou ich bezpodielového spoluvlastníctva, preto z právnych úkonov týkajúcich sa predmetu kúpy sú oprávnení spoločne a nerozdielne, preto je aj žalobca 1/ aktívne legitímovaný na vrátenie kúpnej ceny.

33. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok súdu prvej inštancie pri nezmenenom skutkovom stave podľa § 388 C. s. p. zmenil, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

34. Odvolací súd pred rozhodnutím vo veci postupom podľa § 382 C. s. p. vyzval strany konania, aby sa vyjadrili k nožnej aplikácii ustanovení právnych predpisov, ktoré neboli pri doterajšom rozhodovaní sporu použité, resp. neboli uvedené súdom prvej inštancie, a to ust. § 100, § 107 Občianskeho zákonníka o premlčaní, s dôrazom na ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 143 až § 145 Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, § 3 ods. 1, 2, 4, 5, 8 zákona č. 102/2014 o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) upravujúceho poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy uzavretej na diaľku, s dôrazom na ust. § 3 ods. 8 uvedeného zákona, § 8 o uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy, § 9 ods. 2 a nasl. o povinnostiach predávajúceho pri odstúpení od zmluvy, § 10 zákona o povinnostiach spotrebiteľa pri odstúpení od zmluvy, s dôrazom na ust. § 10 ods. 4 uvedeného zákona.

35. Žalobcovia na výzvu súdu s poukazom na ust. § 107 odsek 3 Občianskeho zákonníka (žalobcovia nesprávne uviedli C. s. p.) uviedli, že nakoľko proti sebe stojí v prípade ich synalagmatického záväzku povinnosť vrátiť peňažné plnenie oproti vydaniu veci (vlastníckeho práva, ktoré sa nepremičuje), nemôže súd na námietku premlčania žalovaného prihliadnuť, pretože ako druhý účastník by premlčanie nemohli namietat. Ďalej uviedli, že k skutočnostiam a otázkam súvisiacim s aplikáciou ostatných ustanovení uvedených vo výzve odvolacieho súdu sa už vyjadrovali v rámci prednesov na pojednávaní a v písomných podaniach.

36. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že zotrúva na dôvodoch odvolania.

37. Podľa žalovaného je dôvodné zrušenie rozsudku okresného súdu, a to aj vzhľadom na viaceré procesné vady konania ako aj vady rozsudku vecného charakteru. Odvolacie konanie (ako konanie opravné a preskúmacie) nemôže nahradiť alebo v prevažnej miere doplniť prvoinštančné konanie. Pokiaľ je prvoinštančný rozsudok arbitrárny, resp. zmätočný, odvolateľ nemá proti takémuto rozsudku možnosť účinnej argumentácie v rámci odvolacích námietok a ide tak o odňatie možnosti konať pred súdom a o porušenie zásad spravodlivého procesu v neprospech strany. Uvedené zvyrazňuje aj obsah výzvy odvolacieho súdu na vyjadrenie k nožnej aplikácii k celému radu právnych noriem a inštitútov zakotvených v rôznych právnych predpisoch, pričom takéto vyjadrenie strany by bolo vzhľadom na kvantitu označených potenciálne aplikovaných ustanovení právnych predpisov značne teoretické až akademické. Podľa žalovaného ust. § 382 C. s. p. predpokladá možné použitie ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, nie však možné použitie celej série ustanovení, dokonca obsiahnutých vo viacerých právnych predpisoch, čím by došlo prakticky k celkovej transformácii odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

38. K ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka žalovaný uviedol, že uvedené ustanovenie nevyučuje možnosť vznosenia účinnej námietky premlčania v prejednávanej veci. Inak by v prípade synalagmatických právnych vzťahov bola peňažná pohľadávka prakticky nepremičateľná (súd by dokonca na túto nepremičateľnosť prihliadal ex offio), pričom kupujúci by tak mohol uplatniť svoje práva časovo kedykoľvek, čo by bolo neúnosné z hľadiska právnej istoty a pomerov strán.

39. Žalovaný poukázal tiež na to, že okresný súd (na základe zmeny petitu) v rozsudku uviedol výrok samostatne a nie podmienene, čo nezodpovedá synalagmatickému plneniu a obsahu hmotnoprávneho vzťahu. Žalobcovia svoj nárok uplatnili samostatne a nie podmienene, čo má zásadný právny význam. V prípade exekúcie rozsudku okresného súdu by tak exekútor neprípustne vykonával vymoženie peňažnej pohľadávky ako plnenia samostatného a vzájomne nepodmieneného. Súd pritom nemá právomoc za žalobcu preformulovať petit z plnenia samostatného na plnenie vzájomne podmienené.

40. Odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu veci zisteného súdom prvej inštancie (bod 6. až 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku), konštatuje, že v konaní nebolo sporné uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi žalobkyňou 2/ a žalovaným na základe objednávky žalobkyne 2/ zo dňa 05. 12. 2014, ktorej predmetom bol sporák PROFESIONAL Classic 10KW. V zmysle objednávky (č. I. 7 spisu) predstavovala cena objednaného tovaru spolu 615,60 eur (591,60 eur cena sporáka, 24,- eur cena dopravy). Rovnako bolo vykonaným dokazovaním preukázané a medzi stranami konania zároveň nebolo sporné, že žalobcovia 1/, 2/ od kúpnej zmluvy odstúpili listinou - Odstúpenie od Kúpnej zmluvy zo dňa 25. 03. 2015 s poukazom na to, že žalovaný si nespínil povinnosť riadne ich informovať ako spotrebiteľov o práve a možnosti odstúpiť od zmluvy, podmienkach, lehote a postupe pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy. Sporné bolo, či boli splnené podmienky pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcov, a teda či odstúpenie od zmluvy je platné.

41. Kúpna zmluva medzi žalobkyňou 2/ a žalovaným bola dohodnutá a uzavretá využitím webového sídla žalovaného, a teda ide o zmluvu uzatvorenú na diaľku, preto súd prvej inštancie správne na predmetný spor aplikoval ustanovenia zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2015 (i keď v bode 14. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd uvádza, že v rozhodujúcom čase platil zákon č. 108/2000 Z. z., ktorý zákon však, ako je zrejme z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, súd prvej inštancie neaplikoval).

42. Jednou z povinností dodávateľa pred uzavretím zmluvy uzavretej na diaľku v zmysle § 3 od. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z. v znení účinnom do 31. 03. 2015 je poskytnutie informácie o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy, podmienkach, lehote a postupe pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy. V zmysle § 3 ods. 4 zákona č. 102/2014 Z. z. sa informačná povinnosť podľa odseku 1 písm. h) považuje za splnenú aj vtedy, ak predávajúci poskytne spotrebiteľovi riadne vyplnené poučenie o uplatnení práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy uvedené v prílohe č. 2. V zmysle § 3 ods. 5 cit. zákona informácie uvedené v odseku 1 (t. j. aj informácia o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy, podmienkach, lehote a postupe pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy) tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a môžu byť zmenené iba s výslovným súhlasom oboch zmluvných strán. Podľa § 3 ods. 8 cit. zákona dôkazné bremeno splnenia požiadaviek uvedených v odsekoch 1 a 5 znáša predávajúci.

43. Z ust. § 7 zákona č. 102/2014 Z. z. vyplýva právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy uzavretej na diaľku aj bez uvedenia dôvodov, pričom toto právo je obmedzené dobou, ktorá závisí od splnenia si informačnej povinnosti predávajúcim podľa § 3 ods. 1 písm. h) cit. zákona. Ak predávajúci včas a riadne poskytol spotrebiteľovi informácie o práve odstúpiť od zmluvy podľa § 3 ods. 1 písm. h) zákona, je spotrebiteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy uzavretej na diaľku bez uvedenia dôvodu do 14 dní odo dňa prevzatia tovaru spotrebiteľom v prípade zmlúv, predmetom ktorých je predaj tovaru. Ak predávajúci spotrebiteľovi poskytol informácie podľa § 3 ods. 1 písm. h) až dodatočne, najneskôr však do 12 mesiacov od začatia plynutia lehoty na odstúpenie od zmluvy, lehota na odstúpenie uplynie po 14 dňoch odo dňa, keď predávajúci dodatočne splnil informačnú povinnosť. Ak predávajúci informácie podľa § 3 ods. 1 písm. h) neposkytol spotrebiteľovi ani v dodatočnej lehote podľa ods. 2, lehota na odstúpenie uplynie po 12 mesiacoch a 14 dňoch odo dňa začatia plynutia lehoty na odstúpenie od zmluvy.

44. Z odstúpenia od zmluvy adresovaného žalobcami žalovanému vyplýva, že žalobcovia od kúpnej zmluvy odstúpili podľa § 7 zákona č. 102/2014 Z. z., t. j. bez uvedenia dôvodu, s poukazom na to, že z dôvodu absencie správneho poučenia o práve odstúpiť od zmluvy im neuplynula lehota na odstúpenie od zmluvy bez uvedenia dôvodu v zmysle § 7 cit. zákona. V žalobe následne žalobcovia navyše uviedli, že ich žalovaný nesprávne informoval o práve odstúpiť od kúpnej zmluvy, nakoľko v obchodných podmienkach zverejnených na webovom sídle v čase uzavretia kúpnej zmluvy bolo uvedené, že kupujúci môžu odstúpiť od kúpnej zmluvy podľa § 12 zákona č. 108/2000 Z. z. v lehote 7 pracovných dní, a teda žalovaný si nesplnil správne svoju informačnú povinnosť o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy podľa § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z. ani dodatočne.

45. Žalovaný namietal neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcov o nesprávnom poučení o práve odstúpiť od zmluvy dôvodiac, že si svoju povinnosť riadne splnil a po nadobudnutí účinnosti zákona č. 102/2014 z. z. upravil znenie obchodných podmienok uverejnených na jeho webovej stránke, vrátane poučenia o práve odstúpiť od zmluvy v zmysle § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z. Dôkazné bremeno vo vzťahu k splneniu si informačnej povinnosti o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy však v zmysle § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z. zaťažuje predávajúceho, a teda žalovaného. Neobstojí preto námietka žalovaného, že si žalobcovia nesplnili dôkaznú povinnosť o tom, že ich nesprávne poučil o práve odstúpiť od zmluvy, ani „popretie“ žalobcami predkladaných obchodných podmienok ako súkromnej listiny. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že si žalovaný poučovaciu povinnosť v zmysle § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z. nesplnil, bol to práve žalovaný, kto bol povinný v tomto smere nielen produkovať tvrdenia (o splnení si tejto povinnosti), ale aj dôkazy, ktorými by splnenie tejto povinnosti preukázal. Žalovaný však v tomto smere vykonanie žiadnych dôkazov nenavrhol. Odvolací súd zároveň uvádza, že dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovaného nielen v zmysle ust. § 3 ods. 8 zákona č. 102/2014 Z. z., ale aj z dôvodu potreby rešpektovanie tzv. negatívnej dôkaznej

teórie, v ktorej súvislosti sám žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 13/2009. V zmysle uvedeného rozhodnutia nemožno na nikom spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti, t. j. od žalobcov nemožno spravodlivo žiadať aby preukázali, že si žalovaný voči nim nesplnil povinnosť v zmysle § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z.

46. Keďže žalovaný nepreukázal, že žalobcom ako spotrebiteľom (resp. žalobkyni 2/) riadne a včas poskytol informácie o práve odstúpiť od zmluvy podľa § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z., pričom žalobcovia uvedenú skutočnosť popreli, mali žalobcovia ako spotrebiteľia právo od zmluvy odstúpiť, a to aj bez uvedenia dôvodu (§ 7 ods. 1) v lehote podľa § 7 ods. 3 zákona č. 102/2014 Z. z. (12 mesiacov a 14 dní odo dňa začatia plynutia lehoty na odstúpenie od zmluvy podľa ods. 1, t. j. od prevzatia tovaru). I keď v konaní nebolo preukázané kedy došlo k prevzatíu objednaného tovaru žalobcami, je zrejmé, že žalobcovia od kúpnej zmluvy odstúpili v lehote určenej § 7 ods. 3 zákona č. 102/2014 Z. z., keďže k uplynutiu lehoty vymedzenej v citovanom ustanovení nedošlo ani od uskutočnenia samotnej objednávky (objednávka bola uskutočnená dňa 05. 12. 2014, žalobcovia odstúpili od kúpnej zmluvy podaním zo dňa 25. 03. 2015, doručeným žalovanému dňa 13. 04. 2015, ktoré doručenie žalovaný nerozporoval), keď je zrejmé, že k dodaniu tovaru mohlo dôjsť len po uskutočnení objednávky.

47. Nakoľko žalobcovia odstúpili od kúpnej zmluvy v súlade s § 7 ods. 1, 3 zákona č. 102/2014 Z. z., vznikla v zmysle § 10 ods. 1 cit. zákona žalobcom povinnosť zaslať žalovanému tovar späť v lehote 14 dní odo dňa odstúpenia od zmluvy a žalovanému v zmysle § 9 ods. 1 cit. zákona vznikla povinnosť vrátiť žalobcom najneskôr do 14 dní odo dňa doručenia oznámenia všetky platby prijaté na základe zmluvy alebo v súvislosti s ňou. Na uvedenú povinnosť nemá vplyv ani užívanie predmetu kúpy žalobcami, keď v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 102/2014 Z. z. spotrebiteľ nezodpovedá za zníženie hodnoty tovaru, ak si predávajúci nesplnil informačnú povinnosť o práve spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy podľa § 3 ods. 1 písm. h). Žalobcovia si svoju povinnosť v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. splnili a žalovanému tovar poslali späť, pričom žalovaný tovar odmietol prevziať, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Na druhej strane, žalovaný svoju povinnosť vrátiť žalobcom platby prijaté na základe zmluvy nesplnil.

48. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd vyhodnotil nárok uplatnený žalobcami na zaplatenie sumy 591,60 eur, predstavujúcej kúpnu cenu sporáka, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy uzavretej na diaľku, ako dôvodný.

49. Odvolací súd za dôvodný považoval aj nárok žalobcov na zaplatenie úrokov z omeškania zo žalovanej sumy v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý si žalobcovia uplatnili vo výške 5,05 % ročne od 01. 05. 2015. Žalovaný bol v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. povinný vrátiť platby prijaté na základe zmluvy do 14 dní od doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy, ktoré mu bolo doručené dňa 13. 04. 2015 (uvedenú skutočnosť tvrdenú žalobcami v žalobe žalovaný nerozporoval), t. j. bol povinný plniť najneskôr dňa 27. 04. 2015, a teda dňa 28. 04. 2015 sa dostal do omeškania. Žalobcovia si úrok z omeškania uplatnili počnúc dňom 01. 05. 2015. Pokiaľ ide o výšku úroku z omeškaniu, túto si žalobcovia uplatnili v súlade so zákonom, keď základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola k danému dňu určená vo výške 0,05 %, a teda výška úrokov z omeškania k danému dňu bola 5,05 %.

50. Napriek tomu, že odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku žalobcami, pristúpil k zmene napadnutého rozsudku okresného súdu, keď výrok napadnutého rozhodnutia, ako správne namietal i žalovaný, nezodpovedal vecne správnym záverom súdu prvej inštancie o synalagmatickej povahe vzťahu medzi stranami konania.

51. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

52. Vzhľadom na odstúpenie žalobcov od kúpnej zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy od začiatku a účastníkom zmluvy vznikla povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia. Uvedená povinnosť napokon vyplýva aj z ust. § 9 a § 10 zákona č. 102/2014 Z. z. V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie kúpnej ceny) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie predmetu kúpy) s tým, že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej.

Žiadna z nich teda nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie, poskytnuté podľa zrušenej zmluvy, lebo § 457 Občianskeho zákonníka upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia.

53. Žalobcovia sa síce v konaní pôvodne domáhali len zaplata sumy 591,60 eur ako ceny tovaru, bez podmienenosti tohto plnenia nárokom žalovaného na vrátenie predmetu kúpnej zmluvy, podaním doručeným súdu dňa 24. 07. 2022 však žiadali pripustiť zmenu žaloby s vyjadrením synalagmatického záväzku s tým, že sa domáhali zaplata sumy 591,60 eur, oproti ich povinnosti vrátiť žalovanému predmet kúpy. Súd zmenu žaloby pripustil. Následne súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 591,60 eur a žalobcom povinnosť vrátiť žalovanému predmet kúpy, avšak vo výroku absentuje vyjadrenie vzájomnej podmienenosti uvedených povinností strán konania.

54. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe žalobcov vyhovel pri vyjadrení vzájomnej viazanosti reštitučných povinností strán konania, t. j. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne sumu 591,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 591,60 eur od 01. 05. 2015 do zaplata, oproti povinnosti žalobcov 1/, 2/ vydať žalovanému predmet kúpy - sporák PROFESIONAL Classic 10KW, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedenému postupu podľa odvolacieho súdu nebránila ani absencia odvolania žalobcov čo do výroku o uložení povinnosti vrátiť žalovanému predmet kúpy (vyjadrenej samostatne), keď je zrejmé (vzhľadom na previazanosť výroku rozsudku a jeho odôvodnenia), že v prejednávanej spore ide o závislé, navzájom podmienené výroky, vzhľadom na synalagmatickú povahu sporu (viď bod 17. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení na výzvu súdu podľa § 382 C. s. p. poukazoval na nemožnosť preformulovať petit z plnenia samostatného na plnenie vzájomne podmienené, odvolací súd poukazuje na podanie žalobcov, ktorým sa domáhali pripustenia zmeny žaloby tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť žalovanú sumu oproti povinnosti žalobcov vrátiť žalovanému predmet kúpy. Súd zmenu žaloby na pojednávaní dňa 27. 07. 2020 na základe návrhu žalobcov pripustil. I keď v znení pripustenej žaloby, tak ako je formulovaná v zápisnici o pojednávaní, absentuje slovo „oproti“, je zrejmé, že súd bol v tomto smere viazaný návrhom žalobcov, ktorí petit žaloby formulovali spôsobom správne vyjadrujúcim podmienenosť vzájomných plnení. Zmena napadnutého rozsudku teda nie je „preformulovaním“ petitu žalobcov, keďže tento zodpovedá žalobnému petitu požadovanému žalobcami.

55. Ako nedôvodenú v tejto súvislosti odvolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaného vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces v súvislosti s rozhodovaním o návrhu žalobcov na pripustenie zmeny žaloby.

56. K naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. dochádza vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenia súdu preto musia byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky).

57. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na pripustenie zmeny žaloby bol súdu doručený dňa 24. 07. 2022, súd o zmene žaloby rozhodol na pojednávaní dňa 27. 07. 2020. I keď samotnému rozhodnutiu o pripustení zmeny žaloby predchádzalo oboznamovanie listinných dôkazov, samotná táto skutočnosť nepredstavuje podľa odvolacieho súdu porušenie práva na spravodlivý proces. Samotná zmena žaloby predstavovala len vyjadrenie podmienenej povinnosti žalobcov vrátiť predmet kúpy oproti povinnosti žalovaného vrátiť kúpnu cenu, a teda nešlo o zmenu skutkových tvrdení ani samotného nároku na vrátenie kúpnej ceny zo strany žalobcov. Pokiaľ ide o dôkazy, ktorých nedoručenie žalovaný namietal, tieto súd prvej inštancie oboznámil na pojednávaní dňa 27. 07. 2020. V prípade uvedených dôkazov pritom išlo o články týkajúce sa archivácie webu, ktoré boli žalobcami predložené z dôvodu popretia obchodných podmienok žalovaného predložených žalobcami v priebehu konania. V tejto súvislosti však odvolací súd odkazuje na závery uvedené v bode 45. odôvodnenia tohto rozsudku vo vzťahu k dôkaznej povinnosti ohľadne preukázania splnenia si poučovacej povinnosti v zmysle § 3 ods. 1 písm. h) zákona č. 102/2014 Z. z.

58. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania, na ktorú odvolací súd neprihliadal.

59. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

60. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

61. Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

62. Ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka dopadá na prípady vzájomných (synalagmatických) záväzkov vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej či zrušenej zmluvy (§ 457 Občianskeho zákonníka), keď na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčí (napr. právo na peňažné plnenie) a na druhej strane nepremlčateľné právo (napr. vlastnícke právo). Napr. v prípade kúpnej zmluvy nie je vydanie veci pre nepremlčateľnosť vlastníckeho práva ohrozené uplynutím premlčacej lehoty, zatiaľ čo právo na vydanie peňažného plnenia premlčaniu podlieha. Ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka o premlčaní povinnosti vrátiť si vzájomné plnenia možno aplikovať iba v prípadoch, v ktorých na jednej strane stojí právo vlastnícke oproti inému právu. Týka sa iba prípadov synalagmatických záväzkov, keď na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčuje a na druhej strane je nepremlčateľné právo, teda prípady, kedy oproti sebe stojí právo na vydanie peňažného plnenia voči vlastníckemu právu, teda jedinému majetkovému právu, ktoré sa podľa Občianskeho zákonníka nepremlčuje (s výnimkou práv z vkladov na vkladných knižkách po dobu trvania vkladového vzťahu - § 100 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Možnosť druhého účastníka vzniesť námietku premlčania podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka je potrebné vzťahovať na všeobecnú právnu situáciu, či by druhý účastník mal možnosť namietat premlčanie, keby prvý účastník nevrátil to, čo dostal (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/15/2019).

63. Keďže v predmetnej veci stoja proti sebe právo na vydanie peňažného plnenia voči vlastníckemu právu, ktoré sa nepremlčuje, nie je v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka na námietku premlčania vznesenú žalovaným možné prihliadnuť, bez ohľadu na to, či je dôvodná alebo nie. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd dôvodnosťou námietky premlčania vznesenej žalovaným ako takou nezaoberal.

64. Ako nedôvodnú napokon odvolací súd vyhodnotil i námietku žalovaného vo vzťahu k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu 1/.

65. I keď z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že objednávku, na základe ktorej došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, uskutočnila len žalobkyňa 2/, v konaní nebolo sporné, že predmet kúpy bol nadobudnutý do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobcov 1/, 2/, t. j. obaja žalobcovia sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetu kúpnej zmluvy. Obaja žalobcovia ako manželia následne odstúpili od kúpnej zmluvy, v súvislosti s odstúpením od ktorej sa žalobcovia domáhajú nárokov uplatnených v konaní. Žalovaný nadobudnutie veci žalobcami do BSM v konaní nerozporoval, nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu 1/ odôvodňoval len možnosťou každého z manželov kupovať a nadobúdať bežné veci s tým, že to, že sa vec stane nakoniec majetkom patriacim do masy BSM neznamená, že druhý z manželov, ktorý nepodpísal a neuzatvoril kúpnu zmluvu, sa stal jej účastníkom.

66. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

67. Podľa § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny

úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

68. Ust. § 145 je základným ustanovením Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje právny vzťah bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci. Podľa tohto ustanovenia môže bežné veci týkajúce sa spoločnej veci vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon v zmysle ustanovenia § 40a neplatný. I keď ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje každému z manželov vybavovať bežné veci týkajúce sa spoločných vecí, nevylučuje, že tieto veci budú manželia vybavovať spoločne. V zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia sú z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci (bez ohľadu na to, či sa vybavovala bežná alebo "ostatná", teda nie bežná vec) obidvaja manželia voči tretím osobám oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne, t. j. solidárne. Pokiaľ sú teda predmetom konania nároky týkajúce sa spoločných vecí patriacich do BSM (v danom prípade bol predmet kúpy nadobudnutý do BSM, rovnako tak finančné prostriedky, ktoré boli za predmet kúpy zaplatené a ktorých vrátenia sa žalobcovia domáhajú, patria do BSM), je žalobca 1/, z ktorého prostriedkov patriacich do BSM bol nadobudnutý predmet kúpy, v konaní aktívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka zároveň odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom žalovanú istinu s príslušenstvom spoločne a nerozdielne, keď z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

69. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 388 C. s. p. zmenil tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keď pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že i keď súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobcami v podstate posúdil správne, výrok napadnutého rozhodnutia nezodpovedá týmto záverom, z ktorého dôvodu bolo potrebné napadnuté rozhodnutie okresného súdu zmeniť.

70. Nakoľko odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. nanovo rozhodol o trovách (odvolacieho i prvoinštančného) konania.

71. Podľa § 255 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

72. Žalobcovia boli v konaní (tak prvoinštančnom ako aj odvolacom) v celom rozsahu úspešní, a to i napriek zmene rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, keď táto zmena spočívala len vo formálnej náprave odvolaním žalovaného napadnutého rozsudku, preto im súd voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

73. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)